

127. Van Dale, de letter S (6)

1. Hij zat in zijn suède jasje in de kamers en suite en at teriyaki.
2. Heb je de Belgisch-Nederlandse zetpil, de suppo (voluit: suppositoire), al ingenomen? Een supralibros is een superex-libris.
3. Op het suprême moment (moment suprême) besliste het supreme court positief over de inbeslagneming van de surah.
4. Alle Surinamers zijn informeel suri's. Sommigen van hen krijgen een sûreté de corps naar huis.
5. Is het woord 'surined' [Jaarboek 2007] nu wel of niet een surinamisme? En hoe zit dat met de Afro-Nederlander?
6. Sur-le-champ, illico, op staande voet, werd de surveyor ontslagen. Alleen de overwinnaars in de survival of the fittest mochten blijven. Suttiisme en suttees (sati's) vindt men op Bali en Lombok, maar ook in India.
7. O, süsser Pöbel, o, lief gespuis, rapaille en canaille, tuig van de richel en crapuul: verhef u!
8. De SUV-chauffeur met als bijrijdster een kuise suzanna reed de suzanne-met-de-mooie-ogen helemaal aan flarden. Wat is een suçon, een suzonnetje? Wel, gewoon een coupenaar! De SVB is in Nederland de Studentenvakbeweging of de Socialeverzekeringsbank (VD; eigen website SVB: Sociale Verzekeringsbank). en de SVR is daar de Socialeverzekeringsraad (VD; internet, vrij algemeen: Sociale Verzekeringsraad). Een swath is een model schip met twee onder water gelegen rompen. De Swazische munteenheid is de lilangeni, met genormeerde valuta-aanduiding SZL. Syeniet werd gebruikt voor obelisk en Oberon was een luchtgeest (sylfe, vrouwelijk: sylfide), koning der elfen en echtgenoot van Titania, hoofdpersoon in een sylfideverhaal. Het Sanskriet (Oudindisch) is een syllabeschrift en de zin 'Dikke Dinges was gestorven in zijn Heer en lits-jumeaux' is een voorbeeld van een syllepsis (zeugma).
9. Een pro-formabijdrage behelst meestal een symbolisch bedrag. 'Zeventiend'eeuws' is een voorbeeld van een synaloefe. 'Syncope' is in zijn taalkundige betekenis een woord met maar liefst drie meervoudsvormen! Aan welk syndroom lijdt u: het syndroom van Down, dat van Klinefelter (onvruchtbaarheid), dat van Stendhal (de toeristenziekte), het burn-outsyndroom, het Golfoorlogsyndroom, het aspergersyndroom (verwant aan autisme), het guillain-barrésyndroom (spierzwakte) of het korsakovsyndroom?
10. Volgens die onheilsprofeet zal de wereld ten onder gaan. De voorspelling van die tenondergang van het wereldrond is de hele wereld rondgegaan. Alleen het hemelrijk kan ons nog uitkomst brengen.
11. Een surfactant is een detergent, een oppervlaktespanningsverlager. Sursum corda, de harten omhoog! 'Suum cuique tribuere' betekent: ieder het zijne geven. De SVC is de gestandaardiseerde valuta-aanduiding voor de bij u bekende Salvador(i)aanse munteenheid, de colon.
12. Een swipi is een zweepslang, een sycofant is een beroepsverklikker. Synthipop is een stroming in de popmuziek, waarbij synthesizers bepalend zijn. Syzygie is de aanduiding van samenstand, oppositie of conjunctie, van zon en maan.
13. Wat ben jij een gratenbaal, een zwikzwak, een bonenstaak, een kakebeenhuishouden, een gratenpakhuis, een benenpakhuis, een palmhouten (benen) christus! Na je ad patres gaan resteerde er weinig adipocera (adipocire).
14. De absolute temperatuur heeft als symbool T en wordt in kelvin (symbool: K) uitgedrukt. Het is bijvoorbeeld 300 kelvin, afgekort: 300 K. Van Kelvin kennen we trouwens ook nog de kelvin- oftewel rossbygolf (Jaarboek 2008). De T stelt als symbool ook voor de tesla, de internationale eenheid van magnetische inductie.
15. De taaislijmziekte (cystische fibrose, mucoviscidose) kan door slijm dat te weinig vloeibaar is, een groot verstikkingsgevaar opleveren..

16. Ik had een taak voor wiskunde en Latijn. Beheers jij de Incataal, de creolentaal en de Eskimotaal, het Inuktitut?

17. Hij is een purist, een taalvitter oftewel -zifter. Op de fit-o-meter wordt hij alsmaar fitter en fitter.

18. Makubatabak komt uit Macuba en havannatabak uit Havana. De havanna is ook een konijnensoort.

19. Tabaksbibit zijn jonge tabaksplantjes. Tabasco is een pikante saus en tabasjir is bamboesuiker.

20. Een tabby is een kat met cyperse tekening. Het Loofhuttenfeest heet in Vlaanderen ook wel het Tabernakelfeest.

21. Vrijmetselaars dragen vaak maçonnieke tabliers, schootsvellen. De tabloidpers kickt op een en ander.

22. Bij tachylalie spreekt men te snel. Het taedium vitae is erg verwant aan het spleen [uitspraak: ie of ee] en de weltschmerz.

23. De taenia (meervoud: taeniae) is een geslacht van lintwormen. Iemand met een giraffenhals kijkt bij Onze-Lieve-Heer op tafel. De Heilige Tafel is de communiebank. Bij de Algemene Rekenkamer heb je een Eerste Tafel (voor de inkomsten) en een Tweede Tafel (voor de uitgaven). In de tafelen der wet (de stenen tafelen), die een Bijbels tafereel vormden, stond de mozaïsche wet gegrift. Wie zou er ook al weer tafeldekken, de ridders van de Tafelronde? De uitdrukking tafeltje-dek-je komt van de spreuk 'Tafeltje dek je' uit een zeker sprookje over een wondertafel. Ik beoefen het tai chi, dus ik tai-chi. Jij tai-chiet, zij tai-chieden, wij hebben getai-chied. Taikiken (Jaarboek 2009) is trouwens een Japanse vechtkunst gebaseerd op tai chi.

Rein Leentfaar